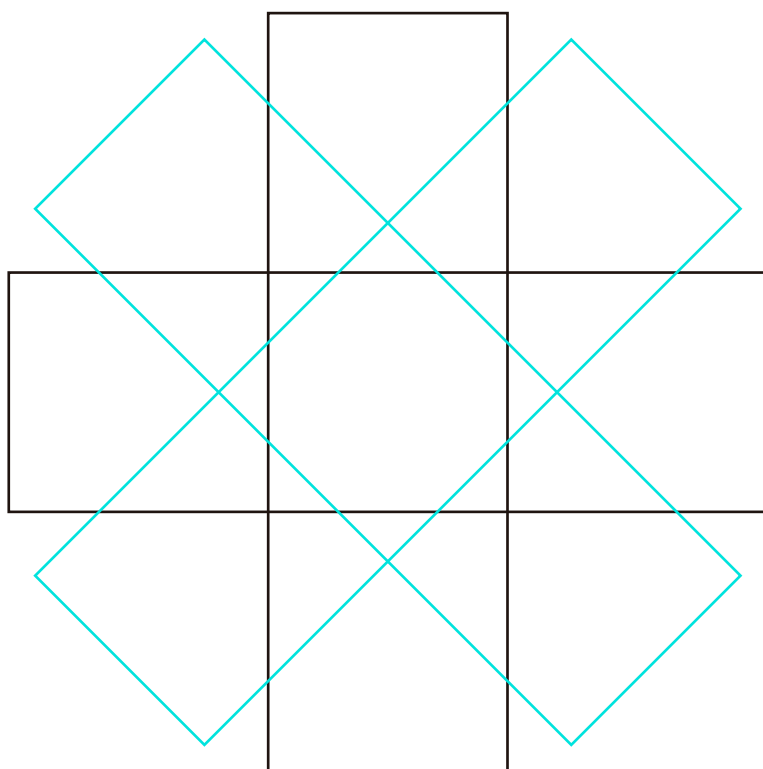

+ RECERCA
X MILLOR
EDUCACIÓ

/ MANIFEST

CONNECTEM LA POLÍTICA
AMB LES EVIDÈNCIES

Apostem per la recerca per millorar l'educació del país

Signa el manifest!

recercapereducacio.cat

FUNDACIÓ
BOFILL

Educació per canviar-ho tot

Actualment ens enfrontem a reptes socials i educatius de gran envergadura. Després d'una dècada de millora, **els indicadors dels darrers anys dibuixen un sistema educatiu estancat i cada cop més desigual**. I la crisi provocada per la pandèmia accentuarà aquesta tendència si no es fa una aposta estratègica per revertir-la.

Més enllà de la dimensió estrictament educativa, en un context en què totes les necessitats socials s'estan aguditzant, caldrà decidir com s'inverteixen uns recursos força limitats. En aquest context, **cal assenyalar la necessitat que el país inverteixi decididament en educació i en unes polítiques educatives efectives, que s'orientin a la qualitat i a l'equitat del sistema**.

La recerca i el coneixement han de ser una eina fonamental en aquest procés.

Fer política és molt més que aplicar les conclusions de la ciència, però per prendre bones decisions cal servir-se de coneixement rigorós. Tenir en compte els resultats de la recerca científica en l'abordatge de les problemàtiques socials ha de permetre una gestió més efectiva i més eficient, i ha de generar un marc en què els centres educatius i el conjunt de professionals de l'educació puguin desenvolupar la seva tasca en les millors condicions possibles. Alhora, també contribueix a la racionalització del debat públic i a una major transparència del procés de disseny i implementació de les polítiques públiques, i dels seus resultats.

Tot i així, a Catalunya no hi ha una aposta decidida per fer de la recerca i l'avaluació un instrument clau per a la millora educativa. De tota la inversió en R+D que es fa a Catalunya (certament, molt baixa si la comparem amb bona part dels països d'Europa), només un 1,1% està dedicada a l'educació. La despesa pública és especialment modesta: la Generalitat i les universitats públiques destinen a R+D en educació un import que equival al 0,27% del pressupost del Departament d'Educació. Si ens fixem en un àmbit amb un sistema R+D de referència, com ho és el de la salut, veurem que la despesa és molt més alta: equival al 3,2% del pressupost del Departament de Salut.

La desconexió actual entre coneixement i política educativa implica una gran pèrdua d'oportunitats pel país. La inexistència d'una aposta per la recerca contrasta amb la rellevància que té l'educació com a àmbit de política pública: l'educació té enormes implicacions pel benestar social de la ciutadania i pel desenvolupament econòmic del país. Suposa, a més, la segona partida més alta del pressupost de la Generalitat de Catalunya.

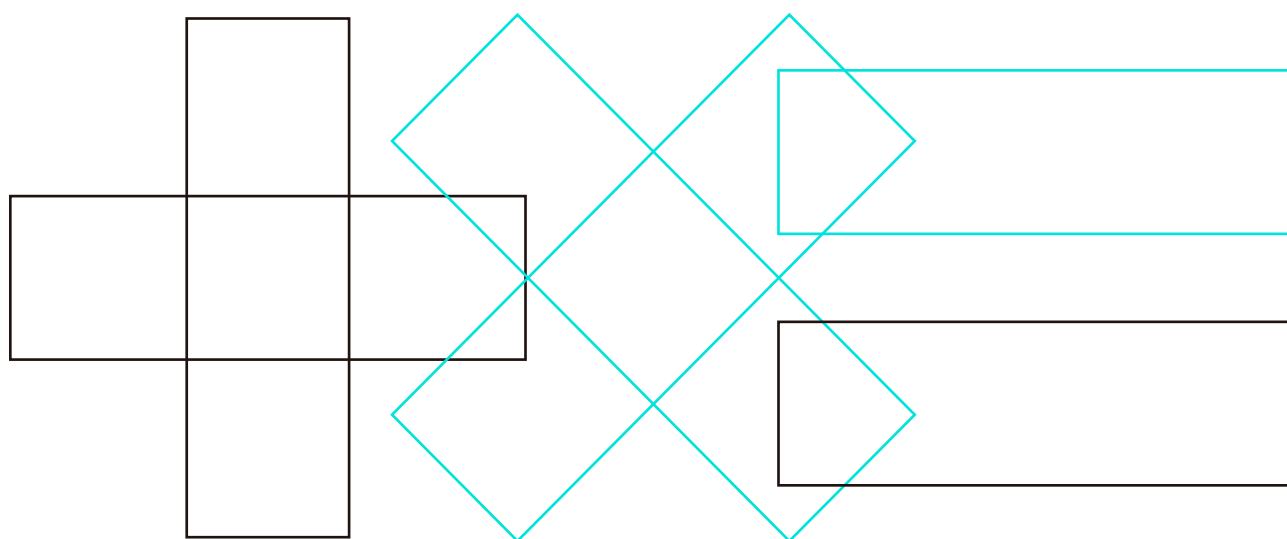
Disposem ja de molt coneixement sobre educació gràcies a la recerca local i internacional. Però ara per ara, no existeixen els instruments que ens permetin aprofitar-lo: mecanismes de transferència del coneixement científic als responsables de les polítiques educatives, als docents i a la resta de professionals que les duen a la pràctica; òrgans assessors al govern o al Parlament, i incentius o requeriments per tenir en compte la recerca en educació a l'hora de dissenyar lleis, plans o programes. Tampoc hi ha els mecanismes i mitjans que assegurin una avaluació sistemàtica i rigorosa de les polítiques educatives.

Durant la crisi de la covid-19, s'ha fet evident la necessària connexió entre el coneixement científic i la presa de decisions polítiques; també en l'àmbit de l'educació. L'exemple més clar és que s'ha garantit la presencialitat a l'escola durant tot aquest curs, davant les evidències que el tancament de les escoles ocasiona pèrdues difícilment recuperables per l'alumnat, especialment per aquell amb menys recursos.

En aquest període, el sector de la investigació educativa del nostre país ha estat molt actiu a l'hora d'assenyalar i reivindicar els aprenentatges i lliçons clau de la recerca sobre educació i ha mostrat un fort compromís en el debat públic sobre la gestió de la pandèmia. Ara que estem afrontant la sortida de la crisi, la recerca i el coneixement han de seguir sent una eina fonamental per incrementar la qualitat i l'equitat del sistema educatiu.

Però superar la separació entre coneixement i polítiques educatives no pot dependre de la voluntarietat dels investigadors o gestors públics: calen sistemes integrats d'institucions, normes i pràctiques que garanteixin que la fonamentació de les polítiques educatives es produeix d'una manera sostenible, transparent i sostinguda en el temps. Així ho demostren les experiències d'altres països i també experiències properes, com el sistema d'R+D en salut que s'ha desenvolupat a Catalunya, que en les darreres dècades ha permès fer un enorme salt endavant en la qualitat de l'atenció sanitària.

És ara, doncs, el moment de fer una aposta per la recerca per millorar l'educació del país.

Per això, **investigadors i experts en educació i en polítiques públiques ens dirigim al Govern de la Generalitat i al Parlament de Catalunya per assenyalar la urgència d'impulsar, durant aquesta legislatura, un conjunt de mesures que permetin acomplir 4 grans objectius:**

1

Assegurar que existeix una recerca educativa que aporta coneixement valuós i útil per als reptes educatius del país.

2

Garantir que el coneixement generat és transferit i conegut pels actors clau del sistema educatiu.

3

Avaluar sistemàticament i de manera rigorosa les polítiques educatives.

4

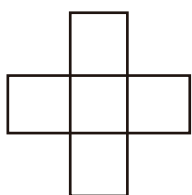
Garantir que les evidències es tenen en compte de manera sistemàtica en el procés de formulació, disseny i revisió de les polítiques educatives.

Per fer-ho possible, demanem l'increment de l'esforç públic en coneixement per a l'àmbit educatiu, de manera que **l'any 2024 la despesa anual de la Generalitat de Catalunya i de les universitats públiques dedicada a R+D en educació equivalgui a l'1% del pressupost del Departament d'Educació.**

I demanem, a més, l'impuls d'un **Pla per a unes Polítiques Educatives Fonamentades 2021-24, amb 16 mesures clau.**

Tenim un gran repte per davant: connectar investigació educativa i política pública. És necessari i urgent abordar-lo amb determinació. D'això depèn la qualitat i l'equitat del sistema educatiu que tindrem en les properes dècades.

16 propostes per a unes polítiques educatives connectades amb el coneixement

Reforçar la recerca educativa perquè s'orienti a les necessitats del país

1.

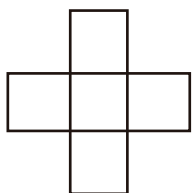
Desenvolupar **línies de finançament a la recerca estables** adreçades a l'aportació de coneixement per donar resposta als **reptes educatius del país**, amb capacitat d'informar el disseny de les polítiques públiques i de participar de la conversa internacional sobre educació.

2.

Modificar els **critèris de l'Agència de Qualitat Universitària per a l'avaluació de la recerca dels departaments** de les universitats i els criteris d'avaluació de **mèrits del seu professorat** per incentivar la investigació desenvolupada en col·laboració amb les unitats i agents responsables de les polítiques educatives i amb els centres educatius, en la qual es garanteixi la transferència i l'empoderament d'actors actors en l'ús del coneixement, i que impacti positivament en el desenvolupament d'unes millors polítiques educatives.

3.

Incrementar el finançament als grups de recerca en educació per **enfortir i millorar les condicions de treball i l'estabilitat dels investigadors**.

Afavorir la transferència i el treball conjunt recerca-política educativa

4.

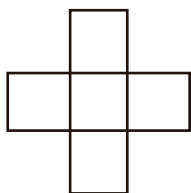
Crear una **comissió consultiva formada per recercadors i recercadores en educació** que contrasti les necessitats de coneixement vinculades a les prioritats polítiques dels departaments de la Generalitat de Catalunya competents en educació. La comissió ha de servir per planificar com es cobreixen aquestes necessitats (a través d'altres accions d'aquest pla).

5.

Impulsar un **pla per a l'extensió dels Doctorats Industrials en educació**, basats en acords entre les institucions educatives i les universitats, centrats en àmbits temàtics prioritaris per al desenvolupament del sistema. El pla ha d'incorporar mecanismes que prevegin la transferència i la incorporació de l'aprenentatge de les institucions educatives. Establir acords similars per a l'elaboració de treballs de fi de màster.

6.

Desenvolupar una **plataforma de transferència de coneixement sobre polítiques educatives**, que informi els responsables de l'administració educativa (a nivell català, supralocal i local), els altres actors responsables de la implementació de les polítiques públiques (inspecció, centres educatius, altres serveis i entitats) i la ciutadania en general, a partir del coneixement produït internacionalment i a Catalunya. Aquesta plataforma ha d'incloure un repositori web d'evidències sobre polítiques educatives i un servei d'assessorament bàsic per a l'ús d'evidències en la formulació i avaluació de les polítiques educatives.

Incorporar la recerca i les evidències en el disseny, execució i avaluació de les polítiques educatives

7.

Elaborar un **llibre blanc de la política educativa informada en les evidències**. Ha d'incloure, per una banda, la definició d'un model ideal d'incorporació de coneixement científic al llarg del procés de formació i implementació d'una política educativa, i per l'altra, l'establiment d'uns criteris del tipus de coneixement que es considera sòlid i robust per a cadascuna de les fases de presa de decisions.

8.

Impulsar el desenvolupament de la **infraestructura de dades sobre educació a Catalunya i obrir-ne l'accés per a la recerca i l'avaluació de polítiques**.

- Garantir una alimentació sistemàtica de bases de dades de registre administratiu amb indicadors clau del sistema. Han d'incloure informació individualitzada, degudament anonimitzada, relativa als aspectes sociodemogràfics, a l'itinerari en l'educació formal i no formal d'infants i joves (resultats, assoliment de competències, absentisme, participació en activitats...), a més de dades concretes sobre el disseny i l'execució de les polítiques.
- Normalitzar el canal d'accés a les dades sobre el sistema educatiu a través del Departament d'Educació i convertir la via de sol·licitud d'accés a la informació pública gestionada per Govern Obert en un recurs extraordinari.

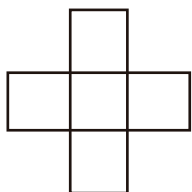
9.

Desenvolupar, en col·laboració amb l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i altres agents, una **estratègia de formació en recerca i ús d'evidències per a les polítiques educatives**, intensiva i d'alt nivell, destinada als decisors i gestors públics de les diferents administracions educatives. La formació, que ha de ser modulable en funció de la posició i responsabilitats de decisors i tècnics, ha d'incloure les aportacions més rellevants de la recerca educativa local i internacional, i estar orientada a l'adquisició de competències per identificar necessitats i oportunitats de generació i ús de coneixement.

10.

Requerir que els plans i polítiques educatives de la Generalitat de Catalunya estiguin fonamentats en dades i coneixement rigorós i que comptin amb un pla d'avaluació adequat abans de la seva aprovació.

- Augmentar l'exigència del compliment d'aquests dos criteris en la revisió dels informes d'avaluació ex ante que ja es requereixen per a les propostes de plans, programes o decrets.
- Promoure la inclusió d'informació sobre la fonamentació en evidències i el pla d'avaluació en la documentació corresponent a tots aquells programes i plans rellevants de les administracions educatives pels quals no es requereixen aquest tipus d'informes justificatius.

Desenvolupar estructures clau i una arquitectura institucional que asseguri la viabilitat del conjunt del pla

11.

Crear una unitat d'enllaç estable entre el Departament d'Educació i el Departament de Recerca i Universitats, amb l'objectiu de desenvolupar iniciatives de promoció d'una recerca aplicada per donar resposta als reptes educatius.

12.

Reprendre el desenvolupament de l'Observatori de l'Equitat en el Sistema Educatiu, que garanteixi la diagnosi de qualitat i l'assessorament als poders públics per al disseny de polítiques educatives envers l'equitat i la igualtat d'oportunitats.

13.

Reforçar el Servei de Recerca i el Gabinet Tècnic del Departament d'Educació perquè assumeixin les funcions d'assessorament en el **disseny informat en evidències** de les propostes de polítiques educatives a les diverses unitats del Departament d'Educació.

14.

Posar en marxa l'Agència d'Avaluació i Prospectiva de l'Educació, prevista per la Llei d'Educació de Catalunya del 2009, perquè desenvolupi **avaluacions que permetin aprendre al propi sistema** i impulsar recerques per **anticipar les necessitats i reptes del futur**.

15.

Estendre les funcions del Consell Assessor del Parlament sobre Ciència i Tecnologia (CAPCIT) perquè actuï com una **oficina parlamentària d'assessorament** també en tot allò que fa referència a l'àmbit de les ciències socials i, més en particular, **en l'àmbit de l'educació**.

16.

Impulsar el disseny de polítiques informat en les evidències en la política municipal, a través de la **implementació d'unitats de coneixement sobre educació en els ajuntaments dels municipis grans i l'oferiment de serveis d'assessorament a municipis petits i mitjans** per part de les diputacions, els Serveis Territorials del Departament d'Educació o altres organismes.

Llegeix l'informe complet

Signa el manifest!

recercaperleeducacio.cat

